

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 07 Ekim 2020
Sayı : 1913

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Akım projesi Rusya'nın ürettiği doğalgazın ülkemize Karadeniz'den ulaştırılmasını sağlayan paralel iki boru hattından oluşmaktadır. Her birisi 15,75 milyar metreküp, toplamda 31,5 milyar metreküplük paralel 2 hattın oluşan Türk Akımı hatları Karadeniz'in altından, doğrudan Türkiye'ye gelmektedir.

Rus doğalgazını Türkiye'ye getiren Türk Akım projesi 7 Ocak tarihinde resmen açılmıştır. İktidar, bu proje ile Türkiye'nin enerji merkezi olma yönünde ilerlediğini, Dünya enerji haritasında çok güçlendiği için Türkiye'nin Türk Akımının “kazananı” olduğu vurgulamaktadır.

Türkiye, tükettiği enerjinin yaklaşık yüzde 30,5'ini doğalgazdan, yine yaklaşık yüzde 30,5'ini petrolden karşılamaktadır. Doğalgazda yüzde 99'dan fazla, petrolde ise yüzde 94'den fazla dışa bağımlı olan Türkiye'nin 18 yıllık iktidar döneminde enerjide dışa bağımlılığı yüzde 67'den yüzde 77'ye çıkmıştır.

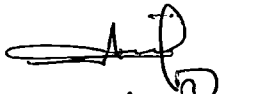
Türk Akımı projesi ile ne yazık ki İktidarın iddia ettiği gibi gelişmeler yaşanmamıştır. Türkiye'nin Rusya'ya olan bağımlılığı giderilmemiştir. Türk Akımı ile Türkiye'nin bir enerji ticaret merkezi olmasına katkı yapmamakta, geçiş ülkesi olma niteliğini sürdürmesine yol açmaktadır. Yine anlaşmanın 3. Maddesine göre “kamulaştırmama” ve “millileştirmeme” garantisi Rusya'ya verilmiş olmakla birlikte Türkiye'nin egemenlik haklarını ihlali durumu söz konusu olmuştur.

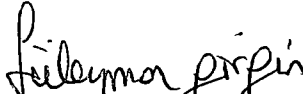
Anlaşmanın imzalandığı tarih 10 Ekim 2016'da "Türkiye'ye doğalgaz indirimi" yapılacağı haberleri çıkmış ancak Türkiye'ye satılacak doğalgazda indirim yapılacağına dair herhangi bir bağlayıcı hüküm anlaşmada bulunmamaktadır. Aksine, anlaşmanın uygun bulunduğu kanunun gerekçesine göre "Batı Hattı" için geçerli olan ticari koşullar aynen geçerliliğini korumaya devam edecektir. Bu durumda Türk Akımı ile Rusya, Batı Hattı için Ukrayna'ya ödeyeceği doğal gaz transit ücretini ödemeden Türkiye'ye doğalgaz sattığı için daha fazla kar elde etmektedir.

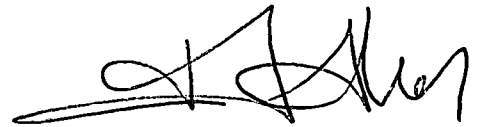
EPDK verilerine göre; 2017 yılında, 55.249,95 milyon Sm3 doğal gaz ithal edilmiştir. Doğal gaz ithalatı 2016 yılına kıyasla yüzde 19,20 oranında artmıştır. 2017 yılında, 28.690 milyon Sm3 ithalatın yüzde 51,93'lük payla en fazla Rusya'dan yapılmıştır. 2018 yılında, 50.360,58 milyon Sm3 doğal gaz ithal edilmiştir. İthalatın 23 milyon 642 bin metreküpü de Rusya'dan satın alınmıştır. 2018 yılında Rusya'dan yapılan alımda doğal gaz ithalatı 2017 yılına kıyasla yüzde 8,85 oranında azalmıştır. 2018 yılında, ithalat yüzde 46,95'lik payla en fazla Rusya'dan yapılmıştır. Yine 2019 yılı EPDK aylık verilerine göre de toplamda 15.192 milyon Sm3 doğalgaz Rusya'dan ithal edilmiştir. EPDK verilerine göre 2018 yılında 5.048 milyon Sm3 2019 yılında da 8.450 milyon Sm3 azalma söz konusu olmuştur. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu verilerine göre, geçen yılın ocak-nisan döneminde Türkiye'nin toplam doğalgaz ithalatında Rusya'nın payı yüzde 33,16 iken, bu yılın aynı döneminde bu oran yüzde 23,56'ya kadar gerilemiştir. Ancak bu düşüşe rağmen Rusya ile imzalanan anlaşmalar nedeniyle Türkiye "al yada öde" hükümlerine göre kullanmadığı gazın faturasını ödeyecektir. Türkiye'nin 2019 yılında Rusya'ya "al yada öde" nedeniyle 2,6 milyar dolar ödediği bilinmektedir.

Bu gerekçelerle, Türk Akımı projesinin İktidarın iddia ettiği gibi Türkiye'ye ne yazık ki doğalgazın ucuz olarak satın alınmasında avantajlar sağlamamıştır. Mevcut anlaşma çerçevesinde ucuza kullanamadığımız doğalgazın Türkiye üzerinden ulaştırıldığı ülkeler tarafından daha ucuza satın alınması Türkiye'nin enerji politikalarının yanlışlığını ortaya koyan bir gerçekliktir. Enerjide ve özellikle doğalgazda dışa bağımlı ülke konumundan çıkmak için yeni politikaların belirlenebilmesi konusunda yapılması gerekenlerle, bu konuda yapılacak uluslararası anlaşmalar ilgili önerilerin geliştirilmesi amacıyla Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Arslan Birci
Ankara M. M.

Fikriye Gökçe
Mugla M. M.

TACETTİN BAYIR

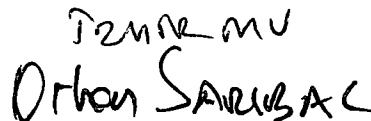

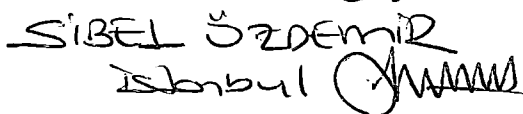
Ahmet AKIN

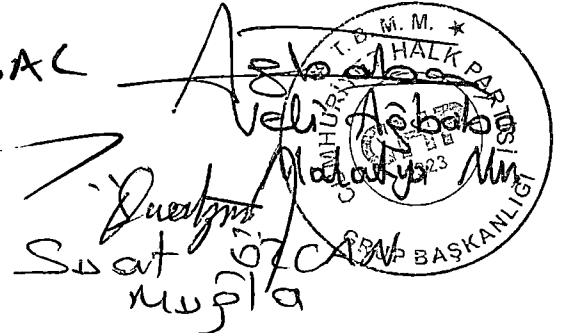
Balıkesir Milletvekili

Vedat Günyol
Kocaeli Milletvekili

Jünel Özcan
Burda M. M.

Orhan SARIBAC
Rusya

SİBEL ÖZDEMİR
İstanbul

Mustafa ÖZALP
Mugla

1913 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Mahmet GÖKER	BURDUR	1-6-11
İbrahim Toprak	Gaziantep	ny
Özgür Ceylan	Gaziantep	
Baha Ünlü	Osmaniye	H. Ünlü
Bayram Yılmaz	Gaziantep	BY
İsmet Fethi GÖRER	Niğde	
Neslihan Horoğlu	Samsun	
Candan Yılmaz	Tekirdağ	
Alper Arslan	Muş	
Pınar Kaya	Kırklareli M.	P. Kaya
Özcan Pırıcı	Erzurum M.	
Mahmet Tazak	TB	
Serkan Toprak	Adana	
Ali Haydar HAKKIOĞLU	Adana	A. H. H.
Ali Şeker	İstanbul	
Kadim Durnaz	Tokat	K. Durnaz

